

DỰ THẢO

BÁO CÁO

Tổng kết, đánh giá tình hình thực hiện Luật Doanh nghiệp năm 2020

Luật Doanh nghiệp số 59/2020/QH14 được thông qua ngày 17/6/2020 tại Kỳ họp thứ 9 Quốc hội khóa XIV, có hiệu lực từ ngày 01/01/2021 (thay thế Luật Doanh nghiệp năm 2014); được sửa đổi, bổ sung một số điều tại Luật số 03/2022/QH ngày 10/01/2022.¹

Sau 4 năm tổ chức thực hiện, Luật Doanh nghiệp năm 2020 đã cơ bản đạt được các mục tiêu hoàn thiện khung khổ pháp lý về tổ chức quản trị doanh nghiệp theo thông lệ quốc tế; thúc đẩy phát triển doanh nghiệp, thu hút nguồn lực đầu tư vào sản xuất kinh doanh; góp phần cải thiện môi trường kinh doanh.

Bối cảnh trong nước và quốc tế thời gian qua có những thay đổi tác động đến thực hiện Luật Doanh nghiệp: Tình hình sản xuất kinh doanh và thu hút đầu tư gặp nhiều khó khăn do ảnh hưởng từ dịch bệnh, xung đột và những bất ổn kinh tế, chính trị trên thế giới. Sự phát triển của khoa học, công nghệ, chuyển đổi số, các hình thức kinh doanh mới, việc thực hiện chủ trương mới của Đảng về phát triển bền vững, phát triển đội ngũ doanh nhân trong tình hình mới đặt ra yêu cầu đổi mới chính sách, pháp luật và công tác quản lý nhà nước đối với các doanh nghiệp. Hội nhập và thực hiện cam kết quốc tế, trong đó có cam kết về phòng, chống rửa tiền, tài trợ khủng bố và tài trợ phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt đặt ra yêu cầu bổ sung các quy định về trách nhiệm, cách thức thực hiện, thu thập, cập nhật, lưu giữ thông tin chủ sở hữu hưởng lợi của doanh nghiệp. Về hệ thống pháp luật doanh nghiệp và kinh doanh, trong đó có Luật Doanh nghiệp, bên cạnh những kết quả tích cực đã đạt được còn có khó khăn, vướng mắc cần được nghiên cứu đề ra soát, sửa đổi cho phù hợp với yêu cầu của thực tiễn, đặc biệt trong việc tháo gỡ khó khăn, vướng mắc để thúc đẩy đầu tư và phát triển sản xuất kinh doanh của người dân, doanh nghiệp.

Bối cảnh nêu trên đặt ra yêu cầu rà soát, đánh giá, tổng kết tình hình thực hiện Luật Doanh nghiệp năm 2020. Nghị quyết số 66/NQ-CP ngày 09/5/2024 ban hành Chương trình hành động của Chính phủ triển khai thực hiện Nghị quyết số 41-NQ/TW ngày 10/10/2023 của Bộ Chính trị về xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ doanh nhân Việt Nam trong thời kỳ mới giao Bộ Kế hoạch và Đầu tư

¹ Luật số 03/2020/QH ngày 11/01/2022 sửa đổi Luật Đầu tư công, Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công tư, Luật Đầu tư, Luật Nhà ở, Luật Đấu thầu, Luật Điện lực, Luật Doanh nghiệp, Luật Thuế tiêu thụ đặc biệt, Luật Thi hành án dân sự

nhiệm vụ: “Nghiên cứu, đề xuất sửa đổi, bổ sung Luật Doanh nghiệp năm 2020 nhằm khắc phục các bất cập, vướng mắc hiện nay”. Nghị quyết số 01/NQ-CP ngày 05/01/2024 của Chính phủ về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và dự toán ngân sách nhà nước năm 2024 phân công Bộ Kế hoạch và Đầu tư thực hiện nhiệm vụ “Đề xuất sửa đổi, bổ sung Luật Doanh nghiệp để quy định trách nhiệm, cách thức thực hiện, thu thập, cập nhật, lưu giữ thông tin chủ sở hữu hưởng lợi của doanh nghiệp”.

Căn cứ quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật về việc chuẩn bị lập đề nghị xây dựng luật, Bộ Kế hoạch và Đầu tư xây dựng báo cáo tổng kết, đánh giá tình hình thực hiện Luật Doanh nghiệp như sau:

I. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI LUẬT DOANH NGHIỆP NĂM 2020

1. Công tác phổ biến, tuyên truyền Luật

Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã chủ động phối hợp với các bộ, ngành, địa phương, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam, và các hiệp hội doanh nghiệp tổ chức tuyên truyền, phổ biến các quy định của Luật với nhiều hình thức đa dạng như đăng tải toàn văn các quy định của Luật và các văn bản hướng dẫn thi hành trên cổng thông tin điện tử của Chính phủ, của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, tổ chức lớp tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ, hội thảo chuyên đề, phối hợp với các cơ quan truyền thông đưa tin, bài viết, phóng sự nhằm bình luận, giới thiệu chính sách quy định tại Luật Doanh nghiệp.

Ngay sau khi Luật có hiệu lực thi hành, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã phân công, giao nhiệm vụ theo dõi tình hình thực hiện Luật, tham mưu giải đáp, hướng dẫn xử lý các vướng mắc, khó khăn liên quan đến thực hiện Luật bằng các hình thức văn bản, trao đổi trực tiếp và thông qua các công cụ thông tin truyền thông.

Ở cấp độ địa phương, hầu hết các tỉnh, thành phố đều chủ động tìm hiểu những điểm mới của Luật Doanh nghiệp, triển khai nghiêm túc, kịp thời, nhất quán khi luật có hiệu lực thi hành, đảm bảo hoạt động đầu tư, kinh doanh của doanh nghiệp không bị gián đoạn, xáo trộn; thực hiện nhiều hoạt động để triển khai thi hành Luật Doanh nghiệp như: Tổ chức tuyên truyền, phổ biến những quy định mới của luật thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, hội nghị tập huấn và các hình thức đa dạng khác. Rà soát, sửa đổi, bổ sung các quy định liên quan đến việc tổ chức triển khai thực hiện luật, trước hết là quy trình tiếp nhận và giải quyết các thủ tục hành chính, hoàn thiện quy chế quản lý doanh nghiệp sau khi thành lập. Tăng cường nguồn lực để kịp thời đáp ứng yêu cầu của luật trong giải quyết các thủ tục hành chính liên quan đến Luật Doanh nghiệp. Nhiều địa phương thực hiện các giải pháp giảm thời gian, chi phí cho thành lập, đăng ký doanh nghiệp. Một số địa phương đạt tỷ lệ áp dụng 100% hồ sơ đăng ký doanh nghiệp qua mạng.

2. Công tác ban hành văn bản hướng dẫn thi hành Luật

Luật Doanh nghiệp năm 2020 có 23 điều, khoản giao Chính phủ ban hành văn bản hướng dẫn hoặc thực hiện theo quy định của Chính phủ, bao gồm: Doanh